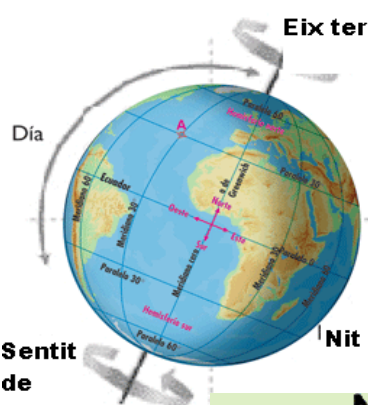
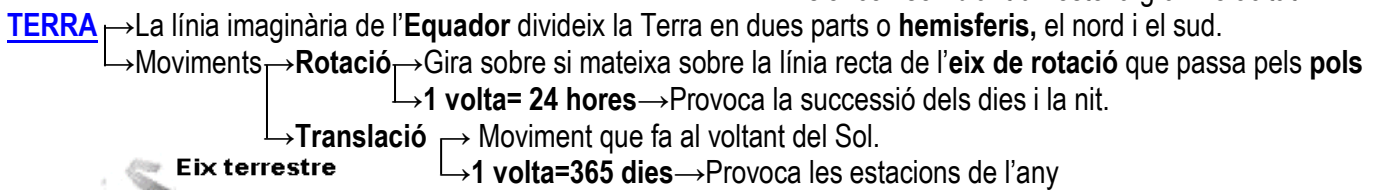
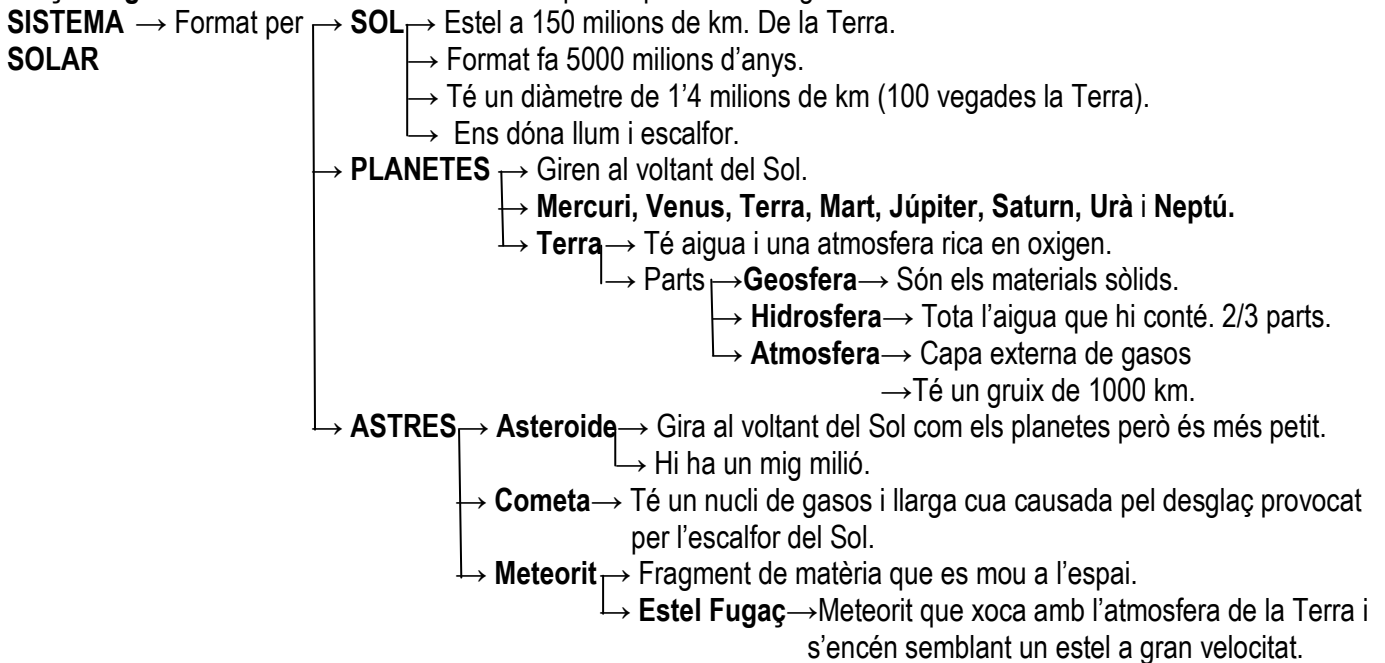

Via Làctia

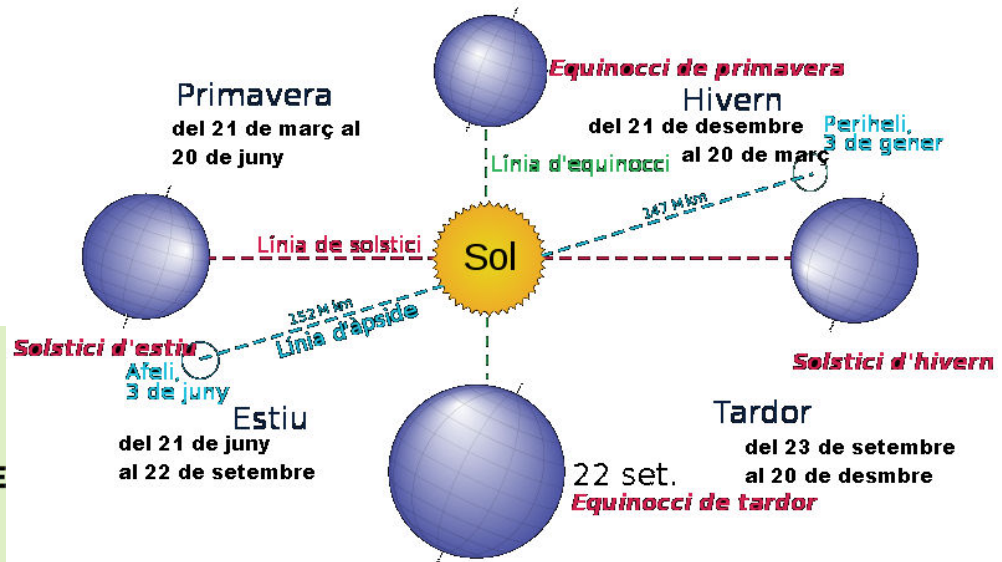
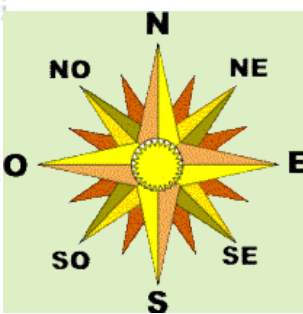

Força de gravetat → Atracció entre els astres que fa que es mantinguin a les seves òrbites.

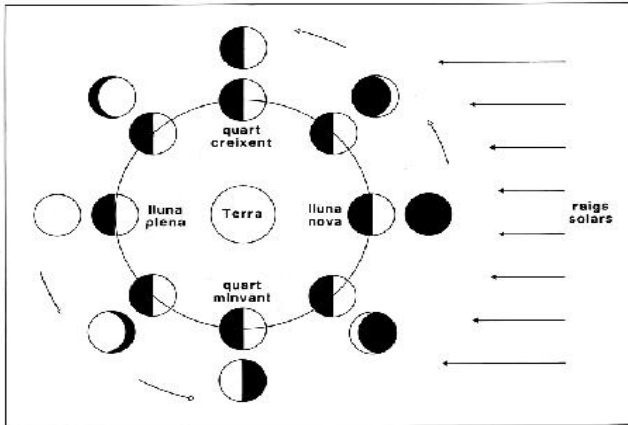
Sentit de rotació

Punts Cardinals
El Sol neix per l'est i es posa per l'oest.

Medi: Tema-1. L'Univers

- LLUNA** → Moviments
 - **Rotació** → Sobre si mateix
 - **Translació** → Al voltant de la Terra
 - **Fases lunars** → Aspecte de la Lluna tal com la veiem segons la part de la superfície que il·lumina el Sol.
- } Tenen la mateixa duració 27'3 dies

- Lluna plena** → Totalment il·luminada.
- Lluna nova** → No la veiem perquè no l'arriba la llum del Sol.
- ECLIPSIS**
 - **de SOL** → Quan la Lluna queda entre el Sol i la Terra i l'ombra que projecta enfosqueix una part de la Terra en ple dia.
 - **de LLUNA** → Quan la Terra queda entre el Sol i la Lluna projectant una ombra que no deixa veure la Lluna.

MAREES → Són les pujades i baixades del nivell del mar i dels oceans.

- Provocades per la força de la gravetat que exerceix la Lluna sobre la Terra.
- El cicle diari inclou dues pujades i dues baixades.

OCEANS → Grans masses d'aigua que cobreixen la superfície Terrestre.

- **Atlàntic** → Entre Europa i Amèrica
- **Pacífic** → Entre Amèrica i Àsia.
- **Índic** → Al sud de l'Índia, entre l'Àfrica i Oceania.
- **Àrtic** → Al pol Nord
- **Antàrtic** → Al pol Sud.

MARS → Extensions d'aigua més petites que un oceà, delimitades per les terres emergides. Ex: Mar mediterrània, mar Mort, mar Cantàbrica, etc.

CONTINENTS → La major part de les terres emergides del nostre planeta.

- Hi ha 6 → **Europa, Àsia, Amèrica, Àfrica, Oceania i Antàrtida.**
- **Europa**
 - Límits
 - entre Europa i Àsia → **Serralades dels Urals i el Caucas, la mar Càspia i la mar Negra**
 - al nord → l'**oceà Àrtic**
 - a l'oest → l'**oceà Atlàntic**
 - la sud → la **mar Mediterrània.**
 - **Península Ibèrica** → Es troba a l'extrem sud-oest d'Europa.
 - **Espanya** ocupa la major part de la península que està compartida amb Portugal i Andorra.
 - Pertanyen també l'**Arxipèlag Balear** (a la mar Mediterrània), **Illes Canàries** (a l'oceà Atlàntic) i **Ceuta i Melilla** (al nord d'Àfrica).
 - **Catalunya** es troba a l'extrem nord-est.

ILLES → Superfícies de terra envoltades d'aigua per totes bandes.

- **Arxipèlag** → Agrupacions d'illes que estan relativament a prop.

MAPES → Representació gràfica d'un territori tal i com es veuria des de l'aire.

- **PLÀNOL** → és un mapa que representa un territori o espai reduït.
- **Eixos de coordenades** → Dues línies perpendiculars que ens marquen les posicions en el lloc on es creuen.
- **Toponímia**
 - Són els noms dels llocs.
 - **Índex de topònims** → On hi ha tots els noms amb les coordenades on surten en el mapa.
- **Rosa dels vents** → Indica l'orientació del mapa segons els punts cardinals.
- **Escala** → Indica la relació entre les mides del mapa i les reals.
- **Llegenda** → Informa del significat dels símbols, línies, dibuixos que figuren en un mapa.

ATLES → Conjunt de mapes.